

[Stenholdt]

Rusland. Danskerne kan nu måle alt om radioaktivitet, men sådanne instrumenter er for dyre for grønlænderne. Det svar har vi fået fra Risø. Hr. Grønlandsminister, det er Dem, der trods alt er vores talerør i regeringen. Prøv i det mindste at forhindre falske oplysninger i en sådan situation som den, vi efter min mening har fået for 18 år siden!

Dernæst gældssaneringsloven, som vi også var lidt inde på ikke gælder for Grønland. Det er den danske gældssaneringslov, men behovet for gældssanering er der. Hvad siger ministeren til det?

I øvrigt vil jeg sige til hr. Dohrmann: vi er efterhånden også klogere med hensyn til at købe gamle bygninger eller gamle skibe; udgifterne kan blive så store. Mon ikke hr. Dohrmann i forbindelse med sit erhverv også har den slags erfaringer?

Preben Lange (S):

Hr. formand. I de syv år, Siumut har siddet i landsstyret i Grønland, har vi erfaret, at det er yderst vigtigt at sammenholde styringen af driftsomkostningerne, såfremt en dæmpning af inflationen skal lykkes.

På baggrund af GTOs store betydning for beskæftigelsessituationen og den grønlandske økonomi som helhed kan det ikke undre nogen, at Siumut hermed vil anbefale Folketinget, at GTO overtages hurtigst muligt og som en helhed med den nuværende ledelsesstruktur og organisation.

Som begrundelse for denne anbefaling skal jeg nævne følgende: en samlet overtagelse af GTO vil åbne mulighed for en pris- og takstpolitik på grønlandske præmisser og samtidig give hjemmestyret bedre kort på hånden i inflationsbekæmpelsen. En samlet overtagelse vil også betyde, at personalet vil kunne overføres til hjemmestyret på en mere smidig måde. Samtidig vil de berørte ansatte have klarhed over deres fremtidige stilling. Den gradvise overtagelse af KGH har jo vist os, at der meget let kan opstå uro blandt de i overtagelsen involverede medarbejdere. Dette er ikke mærkeligt og bør undgås i forbindelse med en overtagelse af GTO.

En gradvis overtagelse vil betyde, at hjemmestyret vil skulle forhandle sideløbende med stat og kommuner, mens en samlet overtagelse vil indebære, at hjemmestyret efter overtagelsen kan optage drøftelser med kom-

munerne, uden at staten kommer ind i billedet.

Jeg skal derfor på mit partis vegne udtale vores støtte til lovforslag nr. L 26 om el, vand og varme, brandvæsen, havne, veje, telekommunikation m.v. i Grønland.

Lovforslag nr. L 27 er mere problematisk. Landsstyret er helt indstillet på at overtage boligområdet til nytår sammen med hele GTO-pakken, da hjemmestyret først derved kan opnå den afgørende indflydelse på hele det sociale spektrum, men på den anden side siger vi jo, at staten har ladet boligmassen forfalde og i det hele taget er sakket agterud på dette område. Staten har oparbejdet et problem for os, og det er dette problem, vi nu får overdraget.

Landstingets holdning i boligspørgsmålet bliver loyalt og korrekt fremstillet af Grønlandsministeren i hans skriftlige fremsættelse af 8. oktober i år, hvor han bl.a. siger:

»Landstinget finder, at en overførsel af opgaverne på disse betingelser vil være i strid med princippet om en neutral økonomisk byrdefordeling, idet der forestår betydelige investeringer i boligbyggeri og i udskiftning af nedslidte elværker, som ikke er inddraget i bloktilskuddet, og som staten derfor undgår at finansiere.«

Det er jo udmærket. Hvad der derimod er vanskeligt at forstå, er ministerens tilbagevisning heraf, når han siger:

»Hjemmestyret har ret i, at der bliver foretaget besparelser på disse områder i forbindelse med udarbejdelsen af ministeriets forslag til finanslov for 1987. Dette skete imidlertid som led i regeringens samlede økonomiske politik og havde ingen sammenhæng med planerne om områdernes overdragelse til hjemmestyret.«

Her siger ministeren for Grønland jo lige ud ad landevejen, at der ikke er sammenhæng i tingene. Regeringens samlede økonomiske politik har ingen sammenhæng med bestemmelsen i hjemmestyreloven om at udsætte overdragelse af sagsområder fra Danmark til Grønland. Før har vi sagt og forventes så at sige: »Nå ja.« Men vi havde jo dog netop fået udsat en sådan sammenhæng. Vi havde netop forventet en samlet politik, der ville resultere i en overdragelsesforretning, som begge parter kunne være tjent med. Men Grønland er ikke veltjent med at overtage et